

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
فصل اول	
مقدمه	۳
فصل دوم	
پیش گفتار	۵
۲-۱- ساختار استخوان و پیشینه ی تحقیق در مورد استخوان سازی	
۵	
۲-۲- استفاده ی کلی-نیکی از استخوان دمی-نراله شده	۷
۲-۳- جزئیات و خواص بی-ومکانیکی پیوندهای داخل گونه ای	
۸	
۲-۴- موارد مربوط به بهداشت و سلامت روش های نگهداری قطعات پیوندی	۸
۲_۵- مواد القاء کننده استخوان سازی در پیوندها	۹
۲_۶- مواد هدایت کننده ی استخوانی در پیوند استخوان	۱۲
۲_۶_۱- سرامیک ها	۱۴
۲_۶_۲- شیشه های فعال زیستی	۱۴
۲_۷- مدل‌های مورد استفاده در حیوانات	
۱۵	
۲_۸- خواص بی-ومکانیکی استخوان فری ز شده در سالی ن نرمال	۱۷
۲_۹- خصوصیات تولید استخوان توسط عامل القاء کننده ی آن (BIA) در سگ ها	۱۸
۲_۱۰- خصوصیات تری کلسیم فسفات - هی دروکسی آپاتایت از نظر هدایت کنندگی استخوان سازی	۲۰

فصل سوم

مواد و روش کار

- ۲۱ ۱_۳_ حیوانات مورد استفاده
- ۲۱ ۲_۳_ تهیه ماتریکس صفحه رشد دمی نراله شده جنین گاو
- ۲۲ ۳_۳_ تکنیک جراحی
- ۲۲ ۴_۳_ ارزیابی بعد از عمل
- ۲۲ ۱_۴_۳_ بررسی رادی و گرافی
- ۲۲ ۲_۴_۳_ بررسی بافت شناسی

فصل چهارم

نتایج

- ۲۳ ۱_۴_ یافته های رادی و گرافی
- ۲۵ ۲_۴_ یافته های بافت شناسی

فصل پنجم

بحث

۲۷

منابع

۲۹

جداول

- ۹ جدول ۱_۲: اعضای خانواده ی فاکتور رشد انتقال دهنده ی β (TGF-b)
- ۱۰ جدول ۲_۲: مثال های ی از عوامل القاء کننده ی استخوان سازی که استفاده کلی نیکی دارند
- ۱۳ جدول ۳_۲: بعضی فرم های مواد هدایت کننده ی استخوانی
- ۱۵ جدول ۴_۲: مواردی از شیشه های فعال زیستی موجود در بازار

اشکال

شکل ۱_۲: ترکیبات استخوان

۱۱

- ۲۴ شکل ۴_۱: یافته های رادی و گرافی
- ۲۶ شکل ۴_۲: یافته های بافت شناسی

فصل اول

مقدمه و هدف

القاء استخوان سازی فرآیندی است که در آن سلولهای مزانشیمی بوسیله ی فاکتورهای رشد تحریک شده، فاکتورهای از قبیل آنهایی که در استخوان دمی‌نراله شده هستند، تا این‌که تبدیلی به استئوبلاست گردند و در نهایت به تشکیل استخوان بی‌انجامد. بسیاری از اطلاعات در مورد القاء استخوان سازی برپایه مطالعات بر روی استخوان دمی‌نراله شده است، هرچند که فاکتورهای رشد مورد بحث هم اکنون به آسانی در دسترس هستند، ولی استخوان دمی‌نراله شده هم از نظر آزمایشگاهی و هم از نظر کلی‌نیکی دارای اهمیت است [۷۹]. سن در سال ۱۸۸۹ اولین کسی بود که از استخوان دمی‌نراله استفاده کرد. او از اسیدی‌درو کلریک برای دمی‌نراله کردن استخوان گاو استفاده کرد و اعتقاد داشت که دارای خواص آنتی‌سپتیک است. بعد از آزمایشات روی سگ او از این ماده در بی‌مارانی که دارای نقیصه ی استخوانی به علت استئومی‌لپت بودند استفاده کرد [۷۵]. در سال ۱۹۶۵، اوریست گزارش کرد که استخوان آلوزنیکی که در اسیدی‌دروکلریک ۰/۶ نرمال دمی‌نراله شده است. وقتی که در عضلات جوندگان کاشته شود باعث استخوان سازی در بیش تر از ۹۰ درصد موارد می شود [۸۷]. اوریست این فاکتور محرک رشد استخوان را BMP (bone morphogenetic protein) نامید. و در سال ۱۹۷۹ او توانست این ماده را تحت عنوان گلی‌کو پروتئین‌های محرک رشد استخوان استخراج کند [۸۹]. بعداً چندین مورد BMP های مرتبط شناسایی شدند، و هم اکنون ۱۵ مورد از اینها موجود است. استخوان شامل چندین فاکتور رشد می‌باشد که می توانند استخوان سازی را تحت تاثیر قرار دهند. اینها شامل: فاکتور رشد تغیی‌ر شکل دهنده ی بتا (TGF_β), فاکتور رشد شبه انسولینی (IGF_{1,2}), فاکتور رشد مشتق شده از پلاکتها (PDGF) و فاکتور رشد فیبروبلاستی اسیدی و بازی (bfgf, afgf) می باشند [۹۶].

استخوان دمی‌نراله شده برای چندین دهه در جراحی انسان به منظور درمان عدم جوش خوردگی‌ها، استئومی‌لپت و ضایعات بزرگ ناشی از برداشت تومور مورد استفاده بوده است [۴۶]. فرآیند دمی‌نراله کردن بوسیله ی اسیدی‌دروکلریک مخرب است ولی باعث کاهش خواص آنتی ژنی و همچنین افزایش آزاد سازی BMPs می شود. BMPs باعث القای تمایز در سلول های مزانشیمی غیری متمایز برای تبدیلی شدن به استئوبلاست ها می شوند. چهارچوب کلاژنی DBM به مهاجرت بافت به محل کمک می کند [۶۹].

تحقیقات گسترده برای شناسایی BMP متفاوتی که می تواند استخوان سازی را القاء کند ادامه دارد [۱۴،۲۱،۵۲،۶۷]. خواص استخوان سازی ماتریکس استخوان دمی‌نراله شده زئوزنیکی و آلوزنیکی (xenogenic, alogeneic) قبلاً مورد مطالعه قرار گرفته است [۱۲،۷۹،۸۴].

حضور فاکتور رشد بتا در صفحه رشد و پروتئین های هم شکل استخوانی BMPs ۷ و ۲ در صفحه رشد جنین انسان و موش صحرایی قبلاً تشخیص و گزارش داده شده است [۵،۷۰]. این پروتئین ها تمایز کندرو بلاستی (chondroblastic) سلول های مزانشیمی را باعث می شوند که منجر به ایجاد استخوان جدید می شود [۸۶].

مطالعه قبلی دهقانی و همکاران در سال ۲۰۰۸ ثابت کرده است که پیوند قطعه ای صفحه رشد گاو تحت عنوان پیوند استخوانی زانوژنیک خواص استخوان سازی زیادی دارد [۲۷]. استخوان سازی نابجا (ectopic) بوسیله ی استخوان دمی نراله شده در جوندگان به عنوان مدلی برای ارزیابی استخوان سازی و عوامل موثر بر آن استفاده شده است [۳۶،۶۸،۸۷]. هدف از این مطالعه بررسی خواص استخوان سازی صفحه رشد دمی نراله شده ی جنین گاو در کاشت داخل عضله است.

فصل دوم

پیش گفتار

۱-۲- ساختار استخوان و پیشینه ی تحقیق در مورد استخوان سازی :

استخوان ی یک بافت تخصص ی یافته است و با این که در ی یک فضای ثابت بدون حرکت است، عملکردهای فیزیولوژیکی اساسی دارد. در درجه اول همراه با کلیه و روده درتنظیم کردن کلسیم بدن شرکت دارد که این می تواند با انتقال کلسیم از سرم به داخل ماتریکس استخوانی طی فرآیند معدنی شدن کاهش یابد و یا اینکه با انتقال یون کلسیم از استئوکلاست ها به جریان خون در فرآیند باز جذب استخوان افزایش یابد. علی رغم این فعالیت متابولیکی که نیازمند شرکت سلولهای استخوانی و فاکتورهای عمومی یا ناحیه ای است، استخوان عملکردهای مکانیکی حیاتی هم دارد. سختی، الاستیسیته متوسط، نرمی محدود و همچنین تردی آن، استخوان را به بافت ایده آلی برای ایستادن، حرکت، مبدأ عضلات، اهرمی برای عضلات و حفاظت از بافت های نرم تبدیلی کرده است. ساختار میکروسکوپی و وجود حفرات در داخل آن به استخوان بهترین نسبت توده به مقاومت (مقاومت / توده) را داده است [۵۷].

در نگاه اول به نظر می رسد که ساختار و ترکیب استخوان در تمام موارد یکسان است ولی در نگاهی دقیق تر، استخوان ی یک بافت بسیار نامتجانس است.

ترکیب و ساختار، هر دو بسته به محل استخوان، عملکرد فیزیولوژیکی، سن، جنس و گونه حیوان متفاوت هستند. برخلاف این تفاوت، ترکیبات اصلی بافت بصورت قابل ملاحظه ای یکسان هستند [۵۷].

امروزه شکستگی استخوان و التیام آن از موضوعاتی است که پژوهشگران در تلاش یافتن روش هایی برای سرعت بخشی بدن به آن هستند تا بتوانند از عدم جوش خوردگی استخوان جلوگیری کنند [۵۷]. بافت استخوانی متشکل از بخش معدنی و آلی می باشد. که بخش معدنی آن حاوی کریستال های کلسیم و فسفر بوده که هییدروکسی آپاتایت (hydroxy apatite) نامیده می شود. این بخش از استخوان در التیام شکستگی ها به عنوان ی یک داربست (چهارچوب) برای رشد و حرکت سلول های استخوان عمل می کند و نقش هدایت کننده استخوان سازی (osteoconductive) را دارد [۱۰]. بخش آلی تشکیل دهنده استخوان حاوی کلاژن و بسیاری از فاکتورهای رشد و پروتئین های القاء کننده ی استخوان سازی می باشد. این

بخش از استخوان در نقایص استخوانی می تواند در تماس با سلول های ناحیه باعث القاء استخوان سازی شود [۱۰].

استخوان شامل فاکتورهای رشد متعددی است که قبلاً ذکر شده است. در بین این فاکتورها BMPs تنها فاکتورهای هستند که باعث القاء استخوان سازی بصورت نابجا می شوند و این کار را از طریق تبدیلی سلولهای مزانشیمی به استئوبلاستها (osteoblast) انجام می دهند. اغلب اطلاعات ما درباره ی القای استخوان سازی از مطالعات بر روی جوندگان همراه با کاشت استخوان دمی-نراله شده در بافت غیر استخوانی بدست آمده است [۵۰].

سن به عنوان اولی-ن کسی که از استخوان دمی-نراله شده در تحقیقات خود استفاده کرد از اسید هی-دروکلریک برای دمی-نراله کردن استخوان سود جست و به خصوصیات آنتی سپتیک بودن آن اعتقاد داشت [۷۵]. او از این ماده در بی-مارانی با نقیصه استخوانی که به علت استئومیلیت ایجاد شده بود استفاده کرد. اوریست گزارش کرد که استخوان دمی-نراله شده در اسید هی-دروکلریک ۰/۶ نرمال موجب تشکیلی استخوان در بافت نابجا در ۹۰٪ مواردی شده است که در عضله ای شکمی جوندگان کاشته شده بود [۸۹]. در سال ۱۹۷۵ کالمرس و همکاران خاصیت القای استخوان سازی پودر استخوان دمی-نراله شده را در بافت های نرم ارزیابی کردند [۲۰]. در سال ۱۹۹۹ مطالعه ای توسط تروسلی در زمی-نه ی القای استخوان سازی با پودر استخوان زنونیک بصورت نابجا انجام شده است [۸۴]. در مطالعه ای که اخیراً توسط اندرسون و همکاران بر روی صفحه رشد صورت گرفته ثابت شده که صفحه رشد جنینی غنی از BMPs ۷۲ می باشد و با دمی-نراله شدن این پروتئین ها آزاد شده و باعث تحریک استخوان سازی در محل پیوند خواهند شد [۵].

ضایعات استخوانی می توانند به علت تروما، التهاب، ناهنجاری مادرزادی و یا جراحی باشند. مخصوصاً بعد از برداشت تومور ثابت شده که گرافت های استخوانی با آناستوموز موی-رگی ابزار خوبی برای بازسازی اسکلت هستند [۹۱]. هرچند استفاده از این گرافت ها به علت کمبود محل های ی با حجم استخوان کافی که کیفیت لازم و عروق طویل را داشته باشند محدود است. یک رهیافت برای غلبه بر این محدودیت تولید استخوان در محلی است که از نظر آناتومیکی دارای عروق و خون رسانی کافی باشد. یک مورد مطالعه در مورد کاربرد کلی-نیکی استخوان تولید شده بوسیله ی مواد هدایت کننده استخوان سازی که از گاو بدست آمده به همراه فاکتورهای رشد به تازگی به چاپ رسیده است [۹۲]. در کنار این مورد جالب و منحصر به فرد تولید استخوان بصورت نابجا در چندین مطالعه مورد آزمایش قرار گرفته است [۶۰، ۹۳]. از دی-گر موارد استخوان سازی نابجا که به خوبی انجام شده استفاده از biphosphonateها بوده است [۹۷]. در کل انواع مختلفی از مواد با مشخصه های متفاوت برای مطالعه استخوان سازی استفاده شده اند، از جمله آنها مواد معدنی و غیر معدنی با پلی-مرهای طبیعی و غیر طبیعی بوده است. در مورد هی-دروکسی آپاتایت و هی-دروکسی آپاتایت/ تری کلسیم فسفات، هر دو اثراتی بر روی تولید استخوان و می-نراله کردن دارند [۳۷، ۵۳].

از پلی-مرهای طبیعی مثل کلاژن هم برای اهداف مهندسی بافت استخوان استفاده شده است [۴۵]. کلاژن لی-وفی-لی-زه، دارای اثرات استخوان سازی است که توسط برخی مطالعات روی حیوانات به اثبات رسیده است، نقایص استخوانی در استخوان ران و فک خرگوش وقتی که با کلاژن غیر هم جنس پر شدند ترمیم

بهتری داشتند تا زمانی که بصورت خالی رها شدند [۴۹،۶۱]. نشان داده شده که ترکیب کلاژن و کلسیم هیپروکسی آپاتایت (collapat) استخوان سازی را بیشتراوقات می کند تا کلاژن تنها و استخوان سازی بیشتتر به ترکیب آپاتایت نسبت داده شده است [۳۹،۶۲].

فرآیند القاء استخوان سازی باید در موارد کاشت نابجای کلاپات هم قابل مشاهده باشد. در صورتی که کاشت نابجای کلاژن یا آپاتایت به تنهایی هیچ گونه اثر القاء کنندگی استخوان سازی را نداشته است [۵۱،۷۴].

ایجاد استخوان در لیگامنت طولی - خلفی (opll) در ستون مهره ها هم که باتشکیل استخوان بصورت نابجا رخ می دهد گزارش شده است و می تواند باعث فشردگی نخاعی و ایجاد میلوپاتی (myelopathy) شود. این بیماری در سایر لیگامنت های ستون مهره ها مثل لیگامنت طولی - داخلی یا لیگامنت زرد هم رخ می دهد. از این جهت که تعدادی از ناهنجاری های عصبی به علت Opll در زاین گزارش شده است یک مطالعه خاص بر روی این بیماری سازماندهی شده است [۸۵].

۲-۲- استفاده ی کلینیکی از استخوان دمی نراله شده:

توانایی استخوان دمی نراله شده برای افزایش میزانی ترمیم استخوان در حیوانات بخصوص جوندگان اثبات شده است. در سال ۱۹۶۱ کولینس و شرارد نتایج خوبی را در استفاده از استخوان دمی نراله شده در جراحی اسکولیوز بر روی سه بچه گزارش کردند [۷۶]. اوریست نتایج جالبی را در مورد ارزیابی کلینیکی و رادیوگرافی آرتروزیس کاذب به مدت ۵ ماه تا ۳ سال گزارش کرد. اوریست و داوسون در مورد جوش خوردگی ستون مهره ها با استفاده از ترکیب استخوان دمی نراله شده و استخوان خودی به موفقیت ۸۰ درصدی دست یافتند [۸۸].

سونیس یک کاهش را در مورد بیماران مبتلا به نقایص حفره دندانی که با استخوان دمی نراله شده تحت درمان بودند گزارش کرد [۸۰].

بودن دریافت که کاشت استخوان دمی نراله شده باعث افزایش سرعت ترمیم در نقایص فک بعد از خارج سازی کیست در مقایسه با اسفنج ژلاتینی قابل جذب می شود [۱۳]. بیش از پانصد هزار عمل پیوند استخوان سالانه در آمریکا صورت می گیرد و حدود دو برابر آن در سایر نقاط دنیا انجام می شود [۷۷]. به هر حال کاربردهای کلینیکی روش های مختلف القاء استخوان سازی بسیاری گوناگون و گسترده است که در جهت تکامل جراحی ارتوپدی ایفای نقش می کنند [۷۷].

القای استخوان سازی می تواند برای مدی ریت شکستگی ها، عدم جوش خوردگی (nonunion) استخوان و استئومیلیت بکار رود. سایر کاربردهای ارتوپدی آن شامل افزایش طول یک عضو، اعمال ترمیمی بعد از برداشت تومور و مهاجرت استخوانی در موارد جایگزینی مفصل با پروتز می باشد [۳۵]

دیگر موارد جایگزینی به منظور افزایش قدرت ترمیم استخوان شامل استفاده از اولترا سونوگرافی با پالس های ضعیف [۳۵] و تحریک با استفاده از الکترومگنتیک است [۷۲]. هر چند مکانیسم این روشها تا حدی نامعلوم است ولی در انسان برای افزایش قدرت ترمیم عدم جوش خوردگی ها، سرعت بخشی دن به ترمیم

شکستگی های نرمال و بهبود بخشی بدن التیام استخوان در بی‌مارانی که در خطر عدم جوش خوردگی قرار دارند مثل سی‌گاری ها و بی‌ماران دی‌بیتی استفاده شده اند [۲۳]. برخی اطلاعات تجربی در مورد اثرات این تکنیک ها در سگ ها و کاربرد آنها در ارتوپدی دامپزشکی موجود است، هرچند در بین همه آنها پیوند استخوان یکی از قدیمی‌ترین تکنیکها در القای استخوان سازی است [۵۸،۵۹]

۳-۲- جزئیات و خواص بیومکانیکی پیوندهای داخل گونه ای:

بی‌شترین استفاده ی پیوندهای داخل گونه ای در علم دامپزشکی در شکستگی های دی‌افیزی بوده است. پیوندهای استخوانی کورتی‌کال و ای‌مپلنت ها برای پرکردن نقیصه حاصل از برداشت تومور، افزایش طول استخوانها و درمان عدم جوش خوردگی ها هم استفاده شده اند [۲]. در تمام این موارد، پیوندهای کورتی‌کال بایده خواص بیومکانیکی (biomechanical) خود را حفظ کنند. تا اینکه استخوان ترمیم شده بتواند نیروهای وارده در اثر وزن حیوان را تحمل کند. عدم موفقیت در پیوندهای داخل گونه ای در اثر ضعف بیومکانیکی گزارش شده است [۹]. استفاده از پیوندهای تازه می تواند خواص بیومکانیکی آن را تأمین کند. حفاظت طولانی مدت از استخوان به منظور تهیه قطعات پیوندی در هر زمانی و در اندازه های مختلف نیاز است. روش های متعددی برای استریلیزاسیون و نگهداری استخوان کورتی‌کال از قبیل پرتودهی، استفاده از اتیلن اکساید و فریز کردن شرح داده شده است [۸۳]. بعضی از این روشها خاصیت بیومکانیکی استخوان را تغییر داده و آن را غیرقابل استفاده می کنند [۲۵]. برای مثال پرتودهی با استفاده از اشعه گاما بی‌شترین و معمولترین تکنیک برای استریل کردن استخوان برداشت شده در انسان است. دوز بالاتر از ۳۰ Kgy که برای از بین بردن ویروس نقصان ایمنی انسان (HIV) توصیه شده است دارای اثرات نامطلوب بر روی قطعه پیوندی و خواص بیومکانیکی آن است [۳۰]. یک روش معمول برای نگهداری و ذخیره ی استخوان کورتی‌کال در طب دامپزشکی شامل جمع آوری تمیز از لاشه و فریز کردن آن بعد از استریلیزاسیون با اتیلن اکساید است. این روش استریلیزاسیون در ارتوپدی انسان به علت احتمال ماندن گاز داخل بافت و خاصیت تحریرکنندگی آن توصیه نمی شود [۶۴]. جمع آوری استریل و فریز کردن تحت شرایط مختلف در جراحی دامپزشکی به منظور جلوگیری از اثرات جانبی استریلیزاسیون مورد آزمایش قرار گرفته است [۲۸،۴۷]. به نظر نمی رسد که فریز کردن خصوصیات بیومکانیکی استخوان کورتی‌کال را در صورتی که آب سطحی بافت حفظ شود تغییری دهد [۱۷].

اضافه کردن سدیم کلراید یا محلول ری‌نگرلاکتات برای محافظت استخوان فریز شده از دهی‌دراسیون توصیه شده است [۱۸]. اما اثرات آنها بر روی خواص بیومکانیکی استخوان فریز شده ارزیابی نشده است.

۴-۲- موارد مربوط به بهداشت و سلامت روش های نگهداری قطعات پیوندی:

بی‌شترین عیب فریز کردن استخوان خطر انتقال پاتوژن هاست. آزمایشات توانایی بافت پیوندی تازه فریز شده را در انتقال رتروویروس لوکمی گربه (feline leukemia retrovirus) نشان داده اند [۸۳].

غریب‌ال‌کردن اهدا‌کنندگان پی‌وند و خارج‌سازی محصولات خونی از قطعات پی‌وندی می‌تواند این‌خطر را کاهش دهد. براساس موارد ثبت شده در انجمن بانک‌های بافت آمریکای (AATB) فقط دو مورد از انتقال AIDS از زمان شناسایی ویروس آن گزارش شده است [۳۳] و هر دو مورد به علت استفاده از پی‌وندهای پردازش نشده بوده است. ظهور پاتوژن‌های جدید که به احتمال زیاد مقاوم به روش‌های معمول استریلیزاسیون هستند به عنوان یک نگرانی برای پی‌وندهای داخل‌گونه ای مطرح می‌باشند [۳۳].

۵_۲_ مواد القاء‌کننده استخوان‌سازی در پیوندها:

این مواد باعث القای تمایز در سلول‌های تمایز نیافته می‌شوند که باعث تبدیل آنها به سلول‌های پیش‌ساز استخوانی می‌گردد [۳۱، ۸۶]. یک استراتژی برای تولید عامل القاء‌کننده استخوان‌سازی شناسایی یک مولکول خالص‌سازی شده است که می‌تواند در نهایت به عنوان یک عامل انتخابی برای بهبود بخشی‌دن به روند ترمیم و تولید استخوان تایید شود [۳]. محققان بطور مداوم در تلاش برای جدا‌سازی، خالص‌سازی و سپس کلون‌کردن CDNAs برای همه پروتئین‌های هم‌شکل استخوانی (BMPs) شناخته شده بوده‌اند. در نهایت ۱۰ مورد از BMPs شناسایی شدند (جدول ۲_۱) اما دو مورد از اینها BMPs ۲ و ۷ بخوبی در انسان شناسایی و توضیح داده شده‌اند [۵۹].

جدول ۲_۱: اعضای خانواده فاکتور رشد انتقال‌دهنده β (TGF -b): تمامی BMPs به این گروه تعلق دارند بجز BMP-1 اعضای هر تحت خانواده ۹۰-۵۰ درصد از نظر توالی ژنی با یکدیگر همخوانی دارند و ۴۰-۳۰ درصد هم با دیگر تحت خانواده‌ها مشابهت دارند [۵۹].

تحت خانواده فاکتور رشد انتقال‌دهنده بتا	تحت خانواده پروتئین‌های هم‌شکل استخوانی (BMPs)
(TGF_b)	پروتئین یک‌شکل استخوانی ۲ (BMP_2A)
• فاکتور رشد انتقال‌دهنده بتا ۱	• پروتئین یک‌شکل استخوانی ۳ (osteogenin)
• فاکتور رشد انتقال‌دهنده بتا ۲	• پروتئین یک‌شکل استخوانی ۴ (BMP_2B)
• فاکتور رشد انتقال‌دهنده بتا ۳	• پروتئین یک‌شکل استخوانی ۵
• فاکتور رشد انتقال‌دهنده بتا 4	• پروتئین یک‌شکل استخوانی ۶ (Vgr 1)
• فاکتور رشد انتقال‌دهنده بتا ۵ (xenopus)	• پروتئین یک‌شکل استخوانی ۷ (osteogenic protein 1 or op_1)
	• پروتئین یک‌شکل استخوانی ۸ (op_2)
	• پروتئین یک‌شکل استخوانی ۹

<ul style="list-style-type: none"> • پروتئین یک شکل استخوانی ۱۰ • Decapentophegic gene • فاکتور رشد و تمایز ۱ 	<p>تحت خانواده inhibitin_activity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inhibitin_α • Inhibitin_βA • Inhibitin_βB • ماده مهار کننده ی mullerian
--	--

با وجود شواهد زی‌ادی مبنی بر ترکیب عوامل مختلف برای افزایش قدرت ترمیم استخوان [۳] دومی‌ن استراتژی برای تولید عوامل تولید کننده ی استخوان شناسایی ترکیب مطلوبی از عوامل محرک رشد استخوان است که ی از مواد خالص سازی شده بدست می آید و ی بصورت بی‌ولوژیکی از یک بافت ی یک سلول کشت داده شده حاصل می شوند.

بی‌شتری‌ن بافتی که برای بدست آوردن فاکتورهای القاء کننده ی استخوان سازی از آن استفاده می شود استخوان دکلسیفی‌ه (decalcified) شده است (جدول ۲_۲)

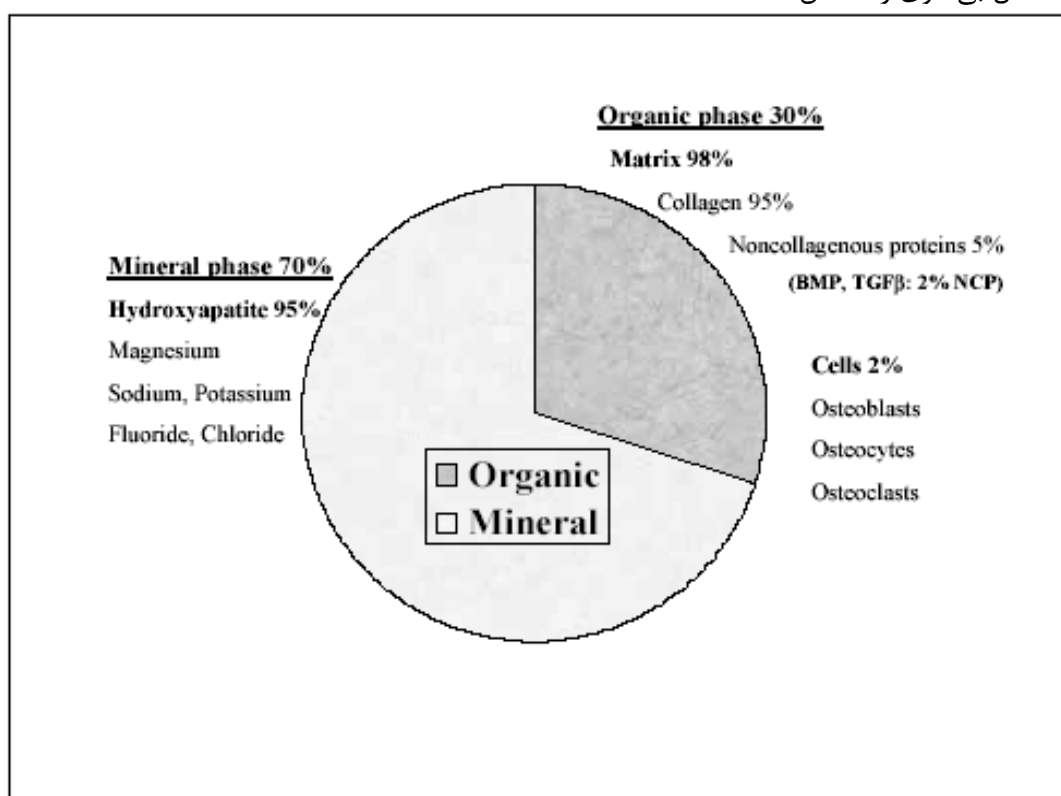
ماتری‌کس استخوان دمی‌نراله شده بصورت چندین فرآورده ی اقتصادی موجود است که از نظر ترکیب و فرآیندهای ی که روی آن صورت گرفته متفاوت هستند. برای مثال مواد انتقال دهنده برای DBM شامل گلی‌سرول، ژلاتین پورکالی‌ن، پلورونی‌ک کوپولای‌مر اف ۱۲۷، اسید هی‌الورونی‌ک، کلاژن و ترکیبی از سولفات کلسیم و متیل سلولز می باشد [۱]. تولید کننده ها مدعی هستند که این تفاوت در محصولات می تواند بر خواص استخوان سازی محصول نهایی تاثیر گذار باشد [۷۱].

جدول ۲_۲: مثال هایی از عوامل القاء کننده ی استخوان سازی که استفاده کلی‌نیکی دارند [۷۱]

نام محصول	ترکیبات
A A A bone	استخوان استریل شده انسان که انتی ژن ها از آن خارج شده اند
Grafton(osteotech inc USA)	DBM انسان که از سال ۱۹۹۱ موجود است
Osteofil(sofamor danek group inc.,USA)	DBM انسان: ۲۴% + ژلاتین پورکالی‌ن ۱۷% به عنوان یک انتقال دهنده در محلول آبی
Dyna graft(gensci,Canada)	DBM انسان
Opteform(exactech inc, USA)	قطعات فشرده شده ی استخوان کورتی‌کو کونسولوس انسان به همراه DBM انسانی + ژلاتین پورکالی‌ن+آب
Canine dbm(veterinary transplant services, USA)	ماتری‌کس دمی‌نراله شده ی استخوان

Rh bmp_2(genetics institute, USA)	BMP سنتزی همراه با کلاژن
Rh bmp_7(geactive hiomolecules, USA)	BMP سنتزی همراه با کلاژن

محدودیت اصلی در مورد استفاده کلی‌نیکی این قبیل فرآورده‌ها غلظت خیلی پایینی BMPs در کل استخوان است (شکل ۱-۲). از یک کیلوگرم استخوان گاو حدود ۱ میلی‌گرم BMPs استخراج می‌شود [۹۵] و این بطور قابل توجهی قیمت عامل تولید کننده‌ی استخوان را افزایش می‌دهد بدون اینکه خطر انتقال بی‌ماری را کاهش دهد.

شکل ۱-۲: ترکیبات استخوان [۹۵]

استخراج یک عامل القاء کننده‌ی استخوان سازی از سلول‌های کشت داده شده می‌تواند جای‌گزینی ارزانتر برای تولید نامحدود یک عامل تولید کننده‌ی استخوان باشد. یک عامل تولید کننده‌ی استخوان (BIA) از سلول‌های استئوسارکومای انسان استخراج شد (Saos_۲) و زمانی که در عضلات اسکلتی موش Athymic کاشته شد توانایی بالایی آن در تولید استخوان مشخص شد [۴].

۱۰ میلی‌گرم BIA که از سلول‌های Saos_۲ بدست آمده بود (وبا کلاژن گاو مخلوط شده بود) خیلی سریعی اتصال استخوانی را در عدم جوش خوردگی در دی‌اف‌یز استخوان ران که بصورت داخلی تثبیت شده بود را در رت‌هایی با سیستم ایمنی با کفایت موجب شد [۴۴]. در این مطالعه می‌زان مساوی از کلاژن گاو با BIA مخلوط شد تا به عنوان سیستم آزاد سازی آهسته پروتئین عمل کند. عوامل القاء کننده‌ی استخوان سازی همی‌شه با یک انتقال دهنده مخلوط می‌شوند که معمولاً یک ماده‌ی هدایت کننده استخوانی (Osteo Conductive) است.

۶_۲_ مواد هدایت کننده ی استخوانی در پیوند استخوان:

مواد هدایت کننده ی استخوانی ی ک چهارچوب غی ر فعال تولید می کنند که سلول های پیش ساز استخوانی با استفاده از آن به تولید استخوان می پردازند. عوامل هدایت کننده ی استخوانی (جدول ۲_۳) شامل سرامیک ها، کلاژن، فلزهای متخلخل، پلی مرهای پلی گلی کولی ک، پلی لاکتیک اسید و شیشه های فعال زیستی هستند [۲۴]. اینها معمولاً برای پل زدن در نقایص بزرگ استخوانی خیلی شکونده هستند ولی به عنوان مواد پرکننده در جراحی های ارتوپدی کاربرد دارند. همچنین می توان از آنها به عنوان انتقال دهنده برای فاکتورهای رشد و آنتی بیوتیک ها به اشکال فیبری، دانه ای، پودر، ژل و اسپری استفاده کرد [۲۴].

جدول ۲-۳: بعضی فرم های مواد هدایت کننده ی استخوانی [۲۴]

نام محصول	مواد تشکیلی دهنده
Kiel bone(surgical university clinic of kiel, germany)	استخوان گاو دیپروتئینه شده بوسیله پراکسید هیپروژن
Opteform	قطعات استخوان کورتی کو کنسلوس فشرده شده
Bio_Oss	استخوان گاو
Oxbone	استخوان گاو
Endobone(merk kg Aa, germany)	استخوان کنسلوس گاوی
Surgibone(unilab inc, UK)	استخوان گاو فراوری شده
Lubboc(transphyto, France)	استخوان کنسلوس گاو نابالغ
Pyrost	استخوان گاو
Osteoplant(biotech, Italy)	ماتریکس استخوان دمی براله شده ی اسب
Canine bone allograft (veterinary transplant services, USA)	استخوان کنسلوس ی کورتی کال
Osteomin(pacific coast tissue bank, la, USA)	خاکستر استخوان انسان
Banked human allograft	استخوان کنسلوس، کورتی کال، کورتی کو کنسلوس ی استخوان استئوکندرال
هیپروکسی آپاتایت	
Pro osteon(interpone inc, USA)	هیپروکسی آپاتایت
Calcitite(calcitek, USA)	هیپروکسی آپاتایت کریستاله و متراکم
Periograft(cooke_waite laboratories USA)	هیپروکسی آپاتایت کریستاله و متراکم
Ceros 80(straumann LTD, UK)	هیپروکسی آپاتایت کریستاله و متراکم
Osprovit(cerasive, germany)	هیپروکسی آپاتایت متخلخل ($200 \mu m$ تا $600 \mu m$)
Orthomatrix HA system	شامل هیپروکسی آپاتایت 500 ، 1000 ، 2000 ذراتی به قطر $240 \mu m$ تا $2000 \mu m$
Friabone, algipore and frialit(germany)	هیپروکسی آپاتایت
تری کلسیم فسفات	

Ceros 82	تری کلسیم فسفات بتا
Calciresorb(ceraver osteal, France)	تری کلسیم فسفات متراکم با اندازه کوچک
Synthograp(miter, USA)	تری کلسیم فسفات متراکم با اندازه بزرگ

۱_۶_۲_ سرامیک ها:

هی‌دروکسی آپاتایت سنتتیک، تری کلسیم فسفات و ترکیب هر دوی آنها (TCP, HA) از جمله مواد متداول برای پیوند استخوان هستند [۸]. قسمت معدنی استخوان ۶۰-۷۰ درصد وزن ماده ی خشک آن را تشکیل می‌دهد (شکل ۱-۲) و از کلسیم فسفات آپاتایت تشکیل شده است [۶۵] به صورت ای‌ده آل یک پیوند استخوانی بلید از نظر ترکیبات معدنی و ساختار مشابه استخوان باشد. این یکی از دلایلی بود که سوبستراهای کلسیم فسفات جای ترکیبات سولفات کلسیم را گرفت همانند ترکیب plaster of paris (گچ) [۸۲].

ثابت شده است که سرامیک ها نیاز به حفراتی به اندازه $100 \mu\text{m}$ دارند تا بتوانند به استخوان اجازه ی رشد کردن بداخل این حفرات را بدهند. هی‌دروکسی آپاتایت متخلخل (HA) و تری کلسیم فسفات (TCP) بطور معمول با ترکیب کردن پودر کلسیم فسفات با نفتالین بدست می‌آیند. سپس نفتالین خارج می‌شود و ساختاری متخلخل بدست می‌آید [۲۴] تجزیه شدن ذرات HA, TCP در پیوند بستگی به مکانیسم‌های با واسطه سلولی و می‌زان انحلال آنها دارد که متناسب با سطح تماس ای‌مپلنت می‌باشد [۴۲].

بنابراین ضروری است که بین تراکم و داشتن منافذ بزرگ تمایز قائل شویم. منافذ بزرگ باعث افزایش می‌زان جذب می‌شوند ولی استحکام کمتری دارند. به علت این‌که TCP نسبت به HA سری‌عتر حل می‌شود می‌توان با تغیری در دادن نسبت هی‌دروکسی آپاتایت و تری کلسیم فسفات می‌زان و سرعت جذب شدن ماده را به دلخواه تنظیم کرد. هر چند HA و TCP در نقایص استخوانی بارها ارزیابی شده اند ولی مطالعات بیشتری برای رسی‌دن به یک ترکیب ای‌ده آل نیاز است [۴۲].

۲_۶_۲_ شیشه های فعال زیستی (bioactive glasses):

یک مزیت این مواد بر HA و TCP قدرت بی‌ومکانیکی بالاتر آنهاست که این به علت توانایی تشکیل یک پیوند شیمیایی قوی با استخوان است. برطبق تحقیقات ای‌مامورو، سرامیک های شیشه که شامل آپاتایت و وولاستونایت (wollastonite) هستند و از ۱۹۸۰ درکی‌وتو تولید می‌شوند از استخوان کورتی‌کال انسان قوی‌تر بوده و با استخوان زنده در عرض ۸-۱۲ هفته اتصال برقرار می‌کنند [۹۸]. این ماده با موفقیت در چهار بی‌مار بعد از برداشت تومور نخاعی به عنوان پروتز استفاده شده است [۳۴].

شیشه های فعال زیستی از SiO_2 به عنوان تشکیل دهنده ی شبکه که منجر به جذب آهسته و ناقص آن می‌شود تشکیل شده است. شیشه‌هایی که آزاد سازی آنها تحت کنترل صورت می‌گیرد (CRGs). پلی‌مرهای غیر ارگانیکی هستند برپایه ی فسفات سدیم و کلسیم که قابلیت تبدیلی به فرم شیشه ای را دارند. آنها از شیشه های فعال زیستی معمول متفاوت هستند (جدول ۲-۴). این مواد فاقد SiO_2 هستند. شیشه های معمول در تماس با مایعات بافتی یکی لایه پیوندی از هی‌دروکسی - کربنات -

آپاتایت بیولوژیکی همراه با یک لایه از ژل سیلیکا تشکیل می دهند [۴۰،۹۴]. در صورتی که CRGs بصورت کامل در آب حل می شوند و یک محیط اسیدی را ایجاد می کنند [۳۴]

جدول ۲_۴: مواردی از شیشه های فعال زیستی موجود در بازار [۳۴]

Bioglasses(American biomaterials corp, USA)	۴۵٪ سیلیکا ۲۴٪ کلسیم اکساید ۲۴،۵٪ دی سدیم اکساید ۶٪ پیرو فسفات
Consil(xeipon LTD, UK)	شیشه ی فعال زیستی
Novabone	شیشه ی فعال زیستی
Biogran(orthovita, USA)	شیشه ی فعال زیستی با ذراتی به قطر ۳۰۰ تا ۳۵۵ میکرو متر
Perioglass(block drug co, USA)	شیشه ی فعال زیستی با ذراتی به قطر ۹۰ تا ۷۱۰ میکرو متر

از CRGs نظر زیستی ترکیبات سازگاری هستند و نشان داده شده که اجازه رشد سریعی را به استخوان مشابه آنچه در اتو گرافت ها (پیوندهای خودی) اتفاق می افتد می دهند. قطعات شیشه های فعال زیستی به تنهایی برای مورد استفاده قرار گرفتن بسیار شکننده هستند [۲۶]. هرچند استفاده از قطعات آلوگرافت همراه با قطعات کوچک CRGs توانسته خواص بیومکانیکی آن را برای استفاده در آرتروپلاستی مفصل لگن افزایش دهد [۱۶].

بنابراین CRGs می توانند به عنوان مواد پیوندی در عمل آرتروپلاستی مفصل لگن مورد استفاده قرار گیرند، ولی برای پی بردن به خواص بیولوژیکی آنها نیاز به تحقیقات بیشتری می باشد.

۲_۷_۲_مدلهای مورد استفاده در حیوانات:

خواص القاء کنندگی استخوان سازی در پیوندها بطور معمول در محلهای عاری از سلولهای پیش ساز استخوانی مورد آزمایش قرار می گیرند، تا هر استخوانی که تازه تشکیل می شود از تملی ز و تکثیر سلولهای مزانشی می تملی ز نیافته بدست آمده باشد. عضلات و بافتهای زی ر پوستی بی شتری ن محل برای کاشتن ای مپلنت هستند. عضله لاتی سی موس ڈرسی ی یک محل خوب برای کاشت است چون به آسانی در معرض قرار می گیری و مقطع عضلانی در تمام قسمت های آن دارای قطر ی کسانی است. شکل گیری استخوان معمولاً ۲ هفته بعد از کاشت نابجای ی یک عامل القاء کننده ی استخوان سازی در موشهای Athymic است. در می مون ها و سگها، القای استخوان سازی معمولاً ۸-۶ هفته بطول می انجامد که نشان دهنده ی متابولی سم آهسته تر آنها در مقایسه با جوندگان است [۲۲،۲۳].

خاصیت تولید کنندگی استخوان بطور عام و خاصیت هدایت کنندگی آن بصورت خاص در محلهای ارتوتوپیک (داخل نقیصه استخوانی) مورد ارزیابی قرار گرفته اند. ضایعات کورتی کال استخوانی بصورت ی کطرفه مدلهای خوبی برای ارزیابی خواص بیولوژیکی مواد پیوندی هستند. ضایعات ی کطرفه کورتی کال دارای چندین مزیت بر موارد عدم جوش خوردگی استخوان هستند: آنها نی از به تثبیت داخلی ندارند و می توان با استفاده از آنها چندین فاکتور را در ی یک حیوان بررسی کرد. ی کی از محدودیت های آن مربوط می شود به اندازه ی نقیصه ای جاد شده و خطر شکستگی ثانویه در اثر افزایش استرس وارده. نقایص دی افی زی که اندازه آنها ۲۰ درصد قطر استخوان است مقاومت استخوان رادر برابر نیروهای چرخشی به اندازه ی ۳۴ درصد کاهش می دهد [۲۹]. ولی این در حالی است که در مطالعات قبلی از نقایص کورتی کال ی کطرفه به اندازه تقریبی ۹ میلی متر درگوسفند استفاده شده است [۳۲]، متافی ز استخوان های بلند نقایص بزرگتری را تحمل می کنند. مزیت دی گر نقایص متافی زی بر نقایص دی افی زی مربوط به وجود تعادل بی ن روند شکل گیری استخوان و سرعت تجزیه ی مواد پیوندی در استخوان کنسلوس است. لو و همکاران (۱۹۹۸) می زان واکنش بافتی را نسبت به سرامیک های کلسیم فسفات در بی ن محل های کاشت کنسلوس، کورتی کال و مدولار در خرگوش مقایسه کرده اند: محل های کاشت مدولار بی شتری ن پاسخ ای منی و سری عتری ن می زان جذب شدن مواد پیوندی را نشان دادند، در صورتی که تولید استخوان در محلهای کورتی کال بی شتر بود، محل های کاشت کنسلوس هم ی یک حالت بی نابینی را داشتند و بنابراین برای ارزیابی خصوصیات مواد پیوندی انتخاب شدند [۵۶]. اشکال دی گر نقیصه کورتی کال ی کطرفه مربوط به نداشتن خاصیت بیومکانیکی مناسب است مخصوصاً اگر مواد پیوندی آزمایش شده به منظور پیوندهای ساختاری مورد استفاده قرار گیرند. ارزیابی عوامل تولید کننده استخوان بصورت ارتوتوپیک معمولاً در نقایص دی افی زی ی شکستگی های در حال ترمیم انجام می شوند [۱۵]. این مدلها کاربردهای کلی نیکی مواد پیوندی را بهتر از نقایص کورتی کال ی کطرفه نشان می دهند ولی اشکالاتی هم در آنها وجود دارد [۱۵]

اولی ن شکل این مدلها بر اساس ای جاد نقایصی است که بدون کاشت پیوند ترمیم نمی یابند و این مدلها برای شبیه سازی عدم جوش خوردگی ها طراحی شده اند هر چند در شبیه سازی آنچه از نظر کلی نیکی در عدم جوش خوردگی ها اتفاق می افتد ناموفق هستند، به این علت که این اندازه نقیصه است که از ترمیم جلوگیری می کند نه محیط نامطلوب برای ترمیم. بنابراین این روشها بی شتر برای نقایص بزرگ استخوانی مثل آنها یی که در برداشت تومور ای جاد می شوند مناسب هستند. برخلاف این

گونه نقایص، مدل‌های شکستگی در حال ترمیم بدون توجه به درمان هم ترمیم می‌یابند. پس هدف نشان دادن این موضوع است که می‌توان یک روند ترمیم طبیعی را با استفاده از پیوندها تسهیل کرد [۱۵]. تفاوت بین خواص بیولوژیکی و بیومکانیکی روشهای مختلف اغلب بحث برانگیز است و مقایسه نتایج بین مطالعات سخت می‌باشد. در مقایسه با مدل نقیصه ی کورتی‌کال ی‌کطرفه، شکستگی های در حال ترمیم و نقایص استخوانی با اندازه بحرانی روشهای ی هستند که از نظر تکنیکی سخت تر و تهاجمی تر می‌باشند. ارزیابی چندین روش درمان و با وجود تفاوت های فردی که تعداد حیوانات مورد نیازی برای رسیدن به یک نتیجه ی آماری را افزایش می دهد در مقابل این روش قرار می‌گیرد که چندین محل کاشت ای‌مپلنت در هر حیوان ای‌جاد شود و این تعداد حیوان مورد نیازی را کاهش می دهد [۱۵].

۸_۲ _ خواص بیومکانیکی استخوان فریز شده در سالین نرمال:

فریز کردن الیوگرافت های کورتی‌کال ی‌ک روش معمول برای ذخی‌ره و نگهداری استخوان است. دمای ذخی‌ره سازی برای جلوگیری از فعالیت آنزیمی‌ها که مسئول از بین رفتن سلول‌ها هستند باید زیر ۸۰- درجه سانتی‌گراد باشد. هرچند نمونه های استخوان کورتی‌کال که در ۲۰- درجه سانتی‌گراد برای چندین ماه نگهداری شده اند هم با موفقیت در موارد کلی‌نیکی استفاده شده اند [۴۱،۷۸]. انجماد در ۲۰- درجه سانتی‌گراد بمدت بیشتر از یک سال هم تغییری در خواص بیومکانیکی الیوگرافت های کورتی‌کال در صورتی که آب سطحی بافت حفظ شود ای‌جاد نمی‌کند. در ی‌ک مطالعه استخوانهای متاکارپ و متاتارس فریز شده با محلول سالین نرمال (NSS) و بدون آن خواص بیومکانیکی ی‌کسانی در هنگام وارد شدن نیروی چرخشی داشتند. در مورد نیروی خم کننده انرژی لازم برای غلبه بر استخوان در مورد دنده‌ها، متاکارپ و متاتارس که همراه با محلول سالین نرمال فریز شده بودند ۲۵ تا ۳۰ درصد بیشتر از زمانی بود که استخوانها بدون NSS نگهداری می‌شدند. این نشان می‌دهد که می‌زان بی‌شتی انرژی برای شکستن استخوانهای ی‌ک در NSS نگهداری می‌شوند در مقایسه با آنها ی‌ک بدون کلری‌د سدی‌م فریز می‌شوند نیازی است [۳۸].

نیروی خم کننده ی لازم برای شکستن پیوندهای کورتی‌کو کنسلوس که در NSS فریز شده بودند ۱۸ تا ۲۴ درصد بیشتر از آنها ی‌ک بود که بدون NSS فریز شده بودند. استخوانهای متاکارپ، دنده و متاتارس که بدون NSS بودند از نظر بیومکانیکی شکننده تر بودند. دلیلی این موضوع که چرا در مقابل نیروهای چرخشی بر خلاف نیروهای خم کننده تفاوتی بین دو گروه وجود ندارد نامعلوم است. تغییری در ساختاری که بصورت ثانویه در اثر دهی‌دراسی‌ون رخ می‌دهد مثل تغییری در موقعیت فیبرهای کلاژن می‌تواند دلیلی بر کاهش مقاومت در برابر نیروهای خم کننده در بین نمونه‌ها باشد. اثرات دهی‌دراسی‌ون بر خواص بیومکانیکی استخوان کورتی‌کال در موقع بررسی روش انجماد به عنوان ی‌ک روش ذخی‌ره سازی استخوان دارای اهمیت زیادی است. استخوانی که بصورت انجماد خشک نگهداری می‌شود بسیاری از شکننده است و باید قبل از استفاده با محلول سالین نرمال فرآوری شود [۸۸]. بعد از تأمین آب استخوان با سالین نرمال قدرت تحمل در برابر نیروهای فشرده کننده (محوری) بسرعت ی‌ک بصورت آهسته افزایش می‌یابد، اما قدرت تحمل در برابر نیروهای چرخشی و خمشی به می‌زان لازم افزایش نمی‌یابد. گزارش شده است که

استخوانهای دهی‌دره شکننده هستند و احتمال اینکه در موقع کار گذاشتن پیچ‌ها در عمل جراحی ورقه ورقه شوند زیاد است. تاثیرات استریلیزاسیون با استفاده از اتیلن‌اکساید و شرایط نگهداری در مطالعه بر روی استخوان ران سگ یک ارتباط مثبت را بین آب موجود در استخوان و خصوصیات آن از نظر قابل حمل بودن و دستکاری شدن در حین استفاده از دریل و پیچ‌ها نشان داده است [۴۸]. استفاده از تیوب‌های پلی‌اتیلنی در جهت حفظ آب استخوان نسبت به پوشش‌های پلاستیکی و کاغذی ارجح است می‌توان از انجماد استخوان داخل NSS به عنوان جای‌گزینی برای تیوب‌های پلی‌اتیلنی استفاده کرد [۴۸].

۹-۲ _ خصوصیات تولید استخوان توسط عامل القاء کننده ی آن در سگ‌ها:

جداسازی و خالص سازی یک عامل القاء کننده ی استخوان از یک رده ی سلولی انسان یک منبع نامحدود از مواد پیوندی القاء کننده ی استخوانسازی فراهم خواهد کرد. فعالیت استخوان سازی در نئوپلاسم چندین حیوان و انسان اثبات شده است [۸۱] اما فقط چند تا از آنها به عنوان رده های سلولی برای این کار کاربرد دارند. سلولهای نئوپلاستیکی زنده و منجمد شده که در محیط کشت نگه داری می شوند می توانند بعد از کاشت نابجا (هتروتوپیکی) خاصیت القاء کنندگی استخوان را از خود نشان دهند [۳۸]. در صورتی که اگر عامل القاء کننده ی استخوان سازی از سلول های مورد نظر استخراج و تخلیص شود خطر کمتری خواهد داشت. BIA از Saos-۲ انسان و از سلول های استئوسارکوم استخراج شده است و آن شامل ترکیبی از فاکتورهای رشد استخوان که بی‌شتر از همه TGF- β و BMP ۱،۲،۳،۴،۶ است می باشد [۶،۶۶]. در مطالعات گزارش شده، خصوصیات استخوان سازی BIA وقتی که در عضله کاشته شود اثبات گردیده است. اثبات خاصیت استخوان سازی یک ماده نی‌از به کاشت نابجای آن در محلی عاری از سلول های پیش ساز استخوان دارد. عضله و بافت زیر پوستی همان طور که گفته شد محل های مناسبی برای مطالعات بر روی خواص استخوان سازی عوامل مختلف هستند. در می‌مونها و سگها استخوانسازی بعد از کاشت عامل مورد نظر ۶ تا ۸ هفته به طول می‌انجامد.

استخوانهای دکلسیفیه نشده که به عنوان مواد کاشتنی استفاده شده اند خاصیت استخوانسازی خیلی کمی دارند و در محل کاشت فقط سلولهای چند هسته ای را تولید می کنند [۶۹،۲۰]. نقایص استخوانی کورتی‌کال بصورت جراحی در سگها برای ارزیابی روشهای گوناگون به منظور ترمیم آن ایجاد شده اند و از جمله محاسن این عمل این است که نی‌از به تثبیت استخوان ندارد و اجازه ی بررسی چندین فاکتور را در یک استخوان می‌دهد. در این روش برای محدود کردن گستره ی نتایج تمام نقایص در دی‌اف‌زی یکی از استخوانهای بلند ایجاد می شوند [۲۰].

نتایج بافت شناسی نقایص پر شده با استخوان کنسلوس خودی با مطالعات قبلی همخوانی دارد. سه عدد از نقیصه ها بطور کامل با استخوان پر شده بودند. سه تا از چهار نقیصه که با کپسول ژلاتین به تنهایی پر شده بودند ترمیم یافتند، در صورتی که هیچ کدام از نقایصی که با BIA پر شده بودند در عرض هشت هفته هم ترمیم نیافته بودند [۹۵].

BIA استخوان سازی سریعی را در عدم جوش خوردگی استخوان ران در رت ها موجب شد ولی ۱۰ می‌لی گرم از آن ترمیم نقیصه های کورتیکال را در سگها تسریع نکرد: هیچ استخوانی در عرض ۶ هفته بعد از کاشت داخل عضلانی BIA مشاهده نشد. شکست در القاء استخوان سازی ممکن است به علت نقص در خصوصیات استخوان سازی عامل، در دسترس قرار گرفتن می‌زان کمی از عامل و یا عدم توانایی سگها در پاسخ به القای استخوان سازی که چونندگان به خوبی به آن پاسخ می دهند باشد. برای القاء استخوان سازی بصورت مناسب، پروتئین های استخوان ساز باید همراه با یک ناقل مناسب کاشته شوند، چون این پروتئین ها محلول در آب هستند و براحتی از محل منتشر می شوند [۹۵]. اعمال انتقال دهنده شامل آزاد سازی عامل القاء کننده ی استخوان ساز در یک دوز مناسب همزمان با تجمع سلول های هدف، حمایت پروتئین های القاء کننده برابر پروتئولیزهای غیراختصاصی و هماهنگ کردن هر مرحله از پاسخ سلولی در جریان استخوان سازی می باشد. انتقال دهنده همچنین باید سازگار با محیط بدن می‌زبان و از نظر زیستی قابل دفع باشد؛ و آن باید ماده ای را در دسترس بدن قرار دهد تا راهیابی سلول های تازه تولید شده و عروق خونی را در محل مورد نظر امکان پذیری سازد [۲۲].

برای ارزیابی خصوصیات استخوان سازی یک عامل، یک ناقل باید از بعضی ویژگی ها مبری باشد. کلاژن Type I خالص گاو باعث استخوان سازی نابجا در سگ نمی شود. به نظر می رسد که این ماده به عنوان عاملی برای آزاد سازی تدریجی پروتئین عمل می کند و باعث بهتر شدن پتانسیل استخوان سازی توسط BMP نیز می شود (البته در شرایط آزمایشگاه) [۱۱].

کلاژن گاوی به عنوان یک ناقل برای محصولات القاء کننده استخوان سازی در سگها گزینه ی خوبی است، بنابراین حضور کلاژن گاوی Type I بعید است که دلیلی برای شکست استخوان سازی توسط BIA در سگها باشد. عدم استخوان سازی توسط BIA بعد از کاشت هتروتروپیک و ارتوتوپیک در سگ احتمالاً به دلیل دوز کم BIA استفاده شده است [۱۱].

القاء استخوان سازی یک پدیده ی وابسته به دوز است، گفته شده که در حیوانات بزرگتر با طول عمر بیشتر مثل سگ ها، گوسفندها و میمون ها، فقط استخوان و مغز استخوان دارای سلول های مزانشیمی اطراف عروقی که توانایی پاسخ به سیگنال های القاء کننده ی استخوان سازی را دارند می باشند [۶۳]. در نتیجه مطالعات استخوان سازی معمولاً در چونندگان انجام می شوند و محصولات مربوط به این کار را معمولاً در حیواناتی با طول عمر زیاد مورد آزمایش قرار می دهند.

مطالعات جدیدتر نشان می دهد که مهره دارانی با طول عمر زیاد دارای سلول های تحریک پذیری از نظر استخوان سازی در خارج از استخوان های اسکلتی خود و همچنین دارای پروتئین های القاء کننده ی استخوان سازی در ماتریکس خارج سلولی استخوان هستند [۳۱]. مهره داران بزرگتر با طول عمر بیشتر نسبت به پروتئینهای القاء کننده ی استخوان سازی حساسیت کمتری دارند تا چونندگان. نیلسون گزارش کرد که ۱۰۰ می‌لی گرم از BMP گاوی که تا حدی خالص سازی شده و داخل کیپسول ژلاتین قرار گرفته است باعث ترمیم نقیصه ی ایجاد شده در استخوان زند زبری نی یک سگ شده است، هر چند نتایج مشابهی در استفاده از پروتئین مرفوژنی یک انسانی ۷ به می‌زان $625 \mu\text{g}$ در همان نقیصه بدست آمده است [۲۱]. دوز مناسب برای عامل استخوان ساز نه تنها به محل کاشت و گونه حیوان بلکه به خصوصیات ماده مورد استفاده هم بستگی دارد. در مورد BIA برای استخوان سازی نابجا در موشها می‌زان ۱ می‌لی گرم کافی خواهد